

รายงานผลการตรวจสอบที่ ๑๓ /๒๕๕๘

เรื่อง สิทธิในกระบวนการยุติธรรม กรณีร้องว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจ ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ และขอให้เร่งรัดการดำเนินคดี

ผู้ร้องได้ร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามคำร้องที่ ๒๑๒/๒๕๕๖ ว่า ผู้ร้องได้แจ้งความดำเนินคดี กรณีนางสาว ศ. สั่งจ่ายเช็คให้ผู้ร้อง จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อชำระหนี้เงินกู้ ต่อมา นางสาว ศ. แจ้งความต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจว่าเช็คดังกล่าวสูญหาย ทำให้ผู้ร้องถูกธนาคารปฏิเสธการจ่ายเงิน ผู้ร้องจึงได้แจ้งความต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อขอให้ดำเนินคดีกับนางสาว ศ. ในข้อกล่าวหาแจ้งข้อความอันเป็นเท็จ จึงขอให้เร่งรัดการดำเนินคดี และต่อมาเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ทำการขอค้นรถยนต์ของผู้ร้องโดยไม่แจ้งเหตุอันควรและไม่มีความหมายค้น การตรวจค้นไม่พบสิ่งผิดกฎหมายแต่อย่างใด โดยไม่มีการบันทึกเหตุการณ์ และเหตุแห่งการตรวจค้นและไม่ได้แจ้งข้อกล่าวหาใดๆ แก่ผู้ร้อง ต่อมาในวันเดียวกัน เจ้าหน้าที่ตำรวจได้แจ้งข้อกล่าวหาแก่ผู้ร้องว่า กระทำความผิดฐานเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา และนำตัวผู้ร้องไปสอบปากคำและพิมพ์ลายนิ้วมือเพื่อดำเนินคดีโดยไม่มีสำนวนการสอบสวนผู้กล่าวหา และไม่ให้อ่านเอกสารรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดี จึงขอให้ตรวจสอบ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า การค้นรถยนต์ของเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยไม่มีหมายค้นในกรณีนี้ เป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามขั้นตอนของกฎหมายแล้ว สำหรับกรณีที่เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่อนุญาตให้ผู้ร้องคัดสำเนาประจำวันเกี่ยวกับคดีที่นางสาว ศ.แจ้งความร้องทุกข์ดำเนินคดี ผู้ร้องตามข้อกล่าวหา เห็นว่าเป็นการดำเนินการไปตามคำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายแล้ว และกรณีการดำเนินคดีที่ผู้ร้องแจ้งความดำเนินคดีกับนางสาว ศ. ล่าช้า นั้น เห็นว่า การกระทำดังกล่าวเป็นความบกพร่องของพนักงานสอบสวนเจ้าของคดีที่ไม่ติดตามพยานหลักฐานหรือเอกสารมาประกอบสำนวน จนเป็นเหตุให้คดีของผู้ร้องล่าช้า ผู้ร้องจึงไม่ได้รับสิทธิในการสอบสวนอย่างถูกต้อง รวดเร็ว และเป็นธรรม ตามที่รัฐธรรมนูญให้การรับรองไว้ กรณีจึงเป็นการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนของผู้ร้อง ซึ่งสถานีตำรวจภูธรที่ถูกร้องเรียนชี้แจงว่า กรณีไม่สามารถฟ้องผู้ต้องหาได้ทันตามกำหนดดังกล่าว เป็นเหตุสุดวิสัยของพนักงานสอบสวนซึ่งได้พยายามเร่งรัดติดตามแล้ว แต่ไม่สามารถดำเนินการได้ทันตามกำหนด สถานีตำรวจภูธรที่ถูกร้องเรียนได้ดำเนินการทางวินัยกับพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ โดยได้ว่ากล่าวตักเตือนความบกพร่องไว้แล้ว เมื่อพบว่ามีกรณีละเมิดสิทธิมนุษยชนของผู้ร้อง จึงเห็นควรมีมาตรการการแก้ไขไปยังสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

มาตรการการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เห็นควรแจ้งสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้ดำเนินการดังนี้

๑. กำชับพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบคดี และผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรที่ถูกร้องเรียนเร่งรัดและติดตามคำสั่งอนุญาตให้ฟ้องของอัยการสูงสุด อย่าปล่อยให้ล่าช้า

๒. กำชับและกดดันให้พนักงานสอบสวนปฏิบัติตามแนวทางที่ปรากฏในหนังสือสำนักงาน ตำรวจแห่งชาติ ที่ ๐๐๓๑.๒๑๒/๑๗๒๑ ลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๐ อย่างเคร่งครัด เรื่องแจ้งผลความ คืบหน้าของการสอบสวนคดีอาญาให้ผู้ร้องทุกข์ทราบเป็นระยะตามกำหนดเวลาที่ระบุไว้ในหนังสือดังกล่าว

๓. กำชับให้เจ้าหน้าที่ตำรวจศึกษาคู่มือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจตามหลักสิทธิ มนุษยชน ที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจัดทำและเผยแพร่ทาง www.nhrc.or.th และยึดถือปฏิบัติ อย่างเคร่งครัด

ทั้งนี้ ให้ติดตามผลการดำเนินการภายในระยะเวลา ๖๐ วัน นับแต่วันที่สำนักงานตำรวจ แห่งชาติได้รับรายงานผลการตรวจสอบ